

Stanovisko
Národnej banky Slovenska
útvarov dohľadu nad finančným trhom
z 1. júla 2019 č. 2/2019

pre banky k vybraným ustanoveniam z opatrenia Národnej banky Slovenska, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie vydaného podľa zákona o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná banka Slovenska, útvary dohľadu nad finančným trhom na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) bodu 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydávajú toto stanovisko:

K určení podmienok na uplatnenie daňového bonusu podľa § 8a ods. 4 opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2016 z 13. decembra 2016 v znení opatrenia č. 7/2018, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie (ďalej len „opatrenie“)

V ustanovení § 8a ods. 4 opatrenia sa uvádza výnimka (doplňujúca výnimka k § 8a ods. 3) z limitu na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu spotrebiteľa za splnenia podmienok na daňový bonus.

„(4) Objem poskytnutých úverov, pri ktorých sú splnené podmienky na uplatnenie daňového bonusu podľa osobitného predpisu,¹⁹⁾ okrem úverov podľa odseku 6, pri ktorých podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu prekročí hodnotu 8 a neprekračuje hodnotu 9, nemôže presiahnuť 5 % z celkového objemu nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov, okrem úverov podľa odseku 6 a podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ s dátumom uzavretia zmluvy v tom istom kalendárnom štvrtroku.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 19 znie:
„¹⁹⁾ § 33a zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.“

Podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu spotrebiteľa je stanovený na úrovni 8 (limit nesmie prekročiť hodnotu 8), okrem stanovených výnimiek, medzi ktoré patrí aj výnimka podľa vyššie uvedeného ustanovenia. V ustanovení § 8a ods. 4 opatrenia sa uvádza možnosť prekročiť stanovený limit, teda jeho hodnota sa môže pohybovať v rozmedzí od 8 do 9 (tzn. prekročí hodnotu 8 a zároveň nepresiahne hodnotu 9).

Ustanovením § 8a ods. 4 opatrenia sa ustanovuje možnosť poskytnúť úvery na bývanie osobitnej / rozsiahlej kategórii spotrebiteľov (teda umožnenie získanie úverov na bývanie mladým ľuďom) za splnenia podmienok podľa § 33a zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 595/2003 Z. z.“).

V ustanovení § 33a ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. sa vymedzujú požiadavky, ktoré zakladajú daňovníkovi nárok na daňový bonus. Ustanovenie § 8a ods. 4 opatrenia sa odkazuje na zákon č. 595/2003 Z. z. s tým cieľom, aby sa poukázalo na základný princíp, ktorý je tu obsiahnutý. Na účely opatrenia sa za spotrebiteľa spĺňajúceho požiadavky na daňový bonus považuje osoba, ak má **najmenej 18 rokov a najviac 35 rokov ku dňu podania žiadosti o tento úver a príjem do 1,3 násobku priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca**

v národnom hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny štvrt'rok predchádzajúci kalendárnemu štvrt'roku, ktorý predchádza kalendárnemu štvrt'roku, v ktorom bola podaná žiadosť o úver na bývanie.

Banka¹⁾ je povinná podľa § 8a ods. 4 opatrenia na účely splnenia požiadaviek na daňový bonus zohľadňovať vek žiadateľa a príslušný násobok priemernej mesačnej mzdy.

Útvary dohľadu nad finančným trhom majú zato, že banka môže podľa § 8a ods. 4 opatrenia poskytnúť úvery na bývanie osobitnej kategórii, a to „mladým“ spotrebiteľom (za splnenia podmienok, ktorými sú vek do 35 rokov s príjmom do 1,3 násobku priemernej mesačnej („hrubej“) mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny štvrt'rok predchádzajúci kalendárnemu štvrt'roku, ktorý predchádza kalendárnemu štvrt'roku, v ktorom bola podaná žiadosť o úver na bývanie.) za splnenia podmienok:

- a) pri ktorých hodnota celkovej výšky zadlženosti je od 8 do 9 a
- b) podiel týchto úverov nemôže prekročiť 5 % celkového objemu novo - poskytovaných úverov v danom kalendárnom štvrt'roku.

Ak sú „mladými“ spotrebiteľmi viacerí spoludlžníci, ich priemerný mesačný príjem spolu nesmie presiahnuť súčin počtu spoludlžníkov a 1,3-násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny štvrt'rok predchádzajúci kalendárnemu štvrt'roku, ktorý predchádza kalendárnemu štvrt'roku, v ktorom bola podaná žiadosť o úver na bývanie.

Ustanovenie v § 33a ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. má z vecného hľadiska širší význam ako požaduje opatrenie, preto sa Národná banka Slovenska rozhodla vydať toto usmerňujúce stanovisko, ktorým by sa zjednotila vznikajúca aplikačná prax spojená s týmto ustanovením.

Vladimír Dvořáček v. r.

člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
úseku obozretného dohľadu
útvary dohľadu nad finančným trhom
Národnej banky Slovenska

Júlia Čillíková v. r.

výkonná riaditeľka úseku regulácie
a ochrany finančných spotrebiteľov
útvary dohľadu nad finančným trhom
Národnej banky Slovenska

1) Ide o veriteľa podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 90/2016 Z. z. úveroch na bývanie a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.